

Asia: VN/10574/2025-VM-133

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK painottaa, että kaivosteollisuus ei ole oma taloudesta erillinen kokonaisuutensa, vaan osa suurempaa kokonaisuutta. Esimerkiksi vihreä siirtymä ei ole mahdollista ilman kaivosteollisuutta ja sen myötä saatavia kaivannaisia. Kaivosteollisuutta ja sen merkitystä yhteiskuntaan tulisikin arvioida osana laajempaa kokonaisuutta huomioiden nyt esitetyn verokorotuksen negatiiviset vaikutukset Suomen ja EU:n omavaraisuuteen ja esityksen selvän ristiriidan hallitusohjelman ja kansallisen mineraalistrategian kanssa.

EK huomauttaa, että samaan aikaan on valmisteilla myös toinen kaivosten kokonaisverorasitusta kasvattava muutoshanke, joka koskee kaivosmineraaliveron korottamista. EK pitää tärkeänä, että näitä asioita käsitellään yhdessä, jotta kaivosteollisuuden kokonaisverorasituksen kasvu on selvillä päätöksiä tehtäessä.

Hyvä veropolitiikka ei ole poukkoilevaa

EK suhtautuu kriittisesti ja torjuvasti poukkoilevaan ja ennakoimattomaan veropolitiikkaan. Investointien kannattavuuslaskelmat tehdään pitkällä aikahorisontilla. Kaivosteollisuudelle on tyypillistä hyvin pitkäjänteinen toiminta ja kaivosteollisuuden yritykset joutuvat investoimaan

etsintävaiheessa huomattavia summia ilman varmuutta siitä, tuleeko niille koskaan vastaavaa tuottoa.

Hallitusohjelman mukaan "Hallitus edistää kotimaisen mineraali- ja akkuklusterin kasvua puhtaan siirtymän ja Euroopan strategisen autonomian vahvistamiseksi". Kansallinen mineraalistrategia painottaa, että geopolitiittinen epävakaus, energiakriisi ja puhdas siirtymä aiheuttavat tarvetta etsiä keinoja raaka-aineiden saatavuuden vahvistamiseksi.

Nyt esitetty kaivosten poistaminen teollisuuden sähköveroluokasta on jo toistamiseen tehtävä muutos, sillä kaivokset on jo kerran aiemmin poistettu teollisuuden sähköveroluokasta, jonne ne on sittemmin palautettu. Kaivosten näkökulmasta veropolitiikka on tältä osin todella ennakoimatonta. Naapurimaassamme Ruotsissa kaivosteollisuuteen sovelletaan alempaa veroluokkaa.

EK katsoo, että nyt esitetty muutos on esimerkki ennakoimattomasta veropolitiikasta, jolla on negatiivinen vaikutus laajemminkin arvioitaessa Suomea mahdollisena investointimaana.

Esitys tulisi jättää antamatta

Elinkeinoelämän keskusliitto EK katsoo, että nyt lausuttavana olleet kaksi eri hallituksen esitysluonnosta heikentävät kaivosteollisuuden kilpailukykyä ja vaarantavat jo suunnitteilla olevat investoinnit. Kaivosteollisuutta ei tulisi tarkastella itsenäisenä ja muusta elinkeinoelämästä erillisenä kokonaisuutena, vaan sen vaikutus vihreään siirtymään, huoltovarmuuteen ja työllisyyteen tulisi arvioida selvästi laajemmin kuin nyt käsillä olevassa hallituksen esitysluonnoksessa on tehty. EK:n näkemyksen mukaan esitysluonnos on vastoin hallitusohjelmaa, kansallista mineraalistrategiaa ja EU:n julkilausuttuja tavoitteita. Tämän vuoksi EK vastustaa hallituksen esitysluonnosta ja katsoo, että esityksestä tulisi luopua.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Talous ja tutkimus

Sami Pakarinen

Johtaja

Ruohola Tiina
Elinkeinoelämän keskusliitto EK